Länsi-Kolsa I - Virkistysalueiden rakentamistapaohje

Tavoite

Tämän asiakirjan tarkoituksena on ohjata asemakaava-alueen viher-, virkistys- ja suojaviheralueiden hoitoa, kehittämistä ja käyttöä.

Alueiden kunnossapito pyritään lisäämään viherpeittävyyttä, kasvillisuuden kerroksellisuutta sekä elinympäristöjen monimuotoisuutta. Kasvillisuuden hoidossa suositaan luonnonmukaisia ratkaisuja ja alueelle luontaista lajistoa. Viheralueiden suunnittelussa ja kunnossapidossa pyritään muodostamaan monipuolisia ja toisiinsa kytkeytyviä elinympäristöjä, jotka tukevat kasvi-, hyönteis-, lintu- ja pieneläinlajiston säilymistä sekä liikkumista alueella.

Hoidon yleisperiaatteet

Virkistysalueen kehittämisessä painotetaan olemassa olevan kasvillisuuden säilyttämistä ja täydentämistä.

Niittyalueiden avoimuutta ylläpidetään säännöllisellä hoidolla.

Lahopuuta voidaan jättää alueelle hallitusti luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Istutusten suunnitteessa tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa Santamourin mallia.

Santamourin malli:

Santamourin malli on suunnitteluperiaate, jonka tavoitteena on edistää biologista monimuotoisuutta puistojen ja viheralueiden istutussuunnittelussa rajoittamalla saman lajin, suvun ja heimojen osuutta istutettavista puista.

- saman lajin puita (esim. metsävaahtera, Acer platanoides) tulee olla korkeintaan 10 %
- saman suvun (esim. vaahterat, Acer), kuuluvia puita korkeintaan 20 %
- samaan heimoon kuuluvia (vaahterakasvit, Aceraceae) korkeintaan 30 % istutettavista puist

Puustoinen näkösuoja

Korttelin 6040 ja Ridasjärventien työpaikka-alueen väliselle virkistysalueelle (is-kaavamerkintä) tulee toteuttaa monikerroksinen ja lajistoltaan monimuotoinen

istutusvyöhyke, joka muodostaa alueiden välille tehokkaan näkösuojan. Istutuksissa tulee hyödyntää eri korkuisia puita, pensaita ja muuta kasvillisuutta ympärivuotisen suoja- ja maisemavaikutuksen varmistamiseksi.

Kaavakartalla alue on osoitettu is-merkinnällä, joka edellyttää näkösuojana toimivan kasvillisuusvyöhykkeen kehittämistä. Kaavamääräys sallii myös alueelle kunnallistekniikan rakentamisesta syntyvän puhtaan ylijäämämaan sijoittamisen. Läjityksestä syntyvät maastonkorkeuden erot muodostavat itsessään jo näkö ja melusuojan.

Alue on nykytilassa pääosin peltoa, ja suunnitellulla istutusvyöhykkeellä luodaan näkösuoja asuinalueen ja työpaikka-alueen välille. Samalla lisätään alueen latvuspeitteisyyttä, vahvistetaan viheryhteyksiä sekä parannetaan virkistysalueen suojaavuutta tuulelta ja muilta ympäristövaikutuksilta.

Alue tulee säilyttää ja hoitaa luonnonmukaisena kokonaisuutena siten, että kasvillisuus kehittyy monikerroksiseksi ja lajistoltaan monimuotoiseksi. Tavoitteena on turvata näkösuojan toimivuus, vahvistaa alueen ekologisia arvoja sekä säilyttää ympäristön luonnonläheinen luonne pitkällä aikavälillä.

Ekologinen yhteys

Ekologisen yhteyden alueella (kaavamerkintä eko) puustoa tulee säilyttää, uudistaa ja täydentää siten, että yhteys säilyy jatkuvana ja pääosin puustoisena.

Istutusten valinnassa tulee suosia alueella luontaisesti esiintyviä lajeja, mm. rauduskoivu, haapa, mänty, kuusi ja raita.

Niittyalue

Viljelypalstan länsipuolella sijaitsevaa peltoaluetta tulee kehittää mahdollisuuksien mukaan avoimena niittynä.

Monimuotoisuutta voidaan lisätä lahopuurakenteilla, pystylahopuilla ja kiviryhmillä.

Niittyjen, avoimien alueiden ja istutusten hoidossa suositaan kukkivia kotoperäisiä lajeja, jotka tarjoavat ravintoa pölyttäjille koko kasvukauden ajan. Niittojen ajoituksessa huomioidaan hyönteisten elinkierto sekä kukkivien kasvien siementäminen.

Oranssi rajaus kuvaa mahdollisen niittyalueen sijainnin.

Suojaviheralueet

Suojaviheralueet (EV) tulee säilyttää ja hoitaa monimuotoisina, pääosin avoimina ympäristöinä.

EV-alue kuuluu VISSI-työssä määriteltyyn avoimen verkoston rakenteeseen. Tämän takia kasvillisuuden tulee koostua ensisijaisesti niittykasvillisuudesta, matalasta kasvillisuudesta sekä yksittäisistä pensaista ja puuryhmistä siten, että alueen avoin luonne säilyy.

Kosteayhteys

Ojan reunavyöhykkeet tulisi säilyttää luonnontilaisina ekologisina yhteyksinä. Pajukasvuston säilyttämistä suositellaan, sillä se hidastaa virtaamia, sitoo ravinteita, ehkäisee eroosiota ja tarjoaa elinympäristöjä lajistolle.

Palstaviljelyalue

Viljelypalstojen reuna-alueille tulee istuttaa puita ja/tai pensaita näkösuojan muodostamiseksi ja alueen viihtyisyyden parantamiseksi.

Alueelle ei saa rakentaa rakennelmia mm. katoksia, kioskeja, varastoja tai aitoja. Alueelle saa rakentaa yhteiskäyttöön tarkoitetun viljelypastatoimintaa palvelevan vähäisen rakennuksen.

Palstaviljelyalueella ei saa viljellä ja kasvattaa haitallisia vieraslajeja.

Vieraslajien torjunta

Alueen hoidossa tulee huolehtia haitallisten vieraslajien poistamisesta ja niiden leviämisen ehkäisemisestä.

Yöluonnon huomioiminen

Virkistysalueiden valaistuksessa tulee mahdollisuuksien mukaan välttää ekologisesti arvokkaiden alueiden tarpeetonta valaisemista. Valaistus suunnataan kulkuväylille ja oleskelualueille siten, että sen haitalliset vaikutukset yöaktiiviseen lajistoon jäävät mahdollisimman vähäisiksi.